

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ
“NAXÇIVAN” UNİVERSİTETİ
FƏNN SİLLABUSU

Təsdiq edirəm: _____ **X.M.Əliyeva**

Tarix: 10 fevral 2022

Fənnin təsviri	Fənn (adı, krediti)	Sufizm, 4 kredit
	Fakültə	Xarici dillər
	İxtisas	Dinşünaslıq 050202
	Səviyyə (bakalavriat, magistratura)	Bakalavriat
	Kurs	II
	Semestr	Yaz, 2021-2022 – ci tədris ili
	Təlimçi	Məmmədli Nərgiz Əsgər qızı
	e-mail	nargismmdl@gmail.com
	Telefon	0503784404
	Dərs günləri və saatları	I gün III saat, III gün II saat
Tədris dili	Azərbaycan dili	
Baza/ Seçmə	Seçmə	
Tələb olunan dərsliklər və dərs materialları	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dr. Rafiz Manafov, Təsəvvüf Tarixi, Bakı, 2011. 2. H. Kamil Yılmaz, Təsəvvüf və təriqətlər, İstanbul, 2007. 3. Semih Ceyhan, Türkiyə'de Tarikatlar, İstanbul, 2014. 4. TDV İslâm Ansiklopedisi.	
İstifadə ediləcək web sahifələr	https://islamansiklopedisi.org.tr/	
Fənnin xülasəsi	Fənnin tədris zamanı seyri-süluk üsullarına görə təriqətlər, təriqətlərin ictimai funksiyaları, əsas böyük təriqətlər, təkyələrin ictimai xidmətləri, təkyələrdə tədris aşılır.	
Fənnin məqsədləri	Sufizm fənninin tədris olunmasında məqsəd tələbələrə gələcək fəaliyyətlərində sufizm sahəsində təsəvvüf qurumları barədə nəzəri biliklər aşılamaqdır.	
Öyrənmə nəticələri	Kursun sonunda tələbələr bilməlidir: <ol style="list-style-type: none"> 1. təsəvvüf tarixinin qaynaqları 2. təsəvvüf tarixinin dövrləri 3. təsəvvüf qurumları 4. təsəvvüf məfhumları	
Tədris metodları	Mühazirə	Fənnə aid ümumi xarakterli məlumatlar verilir.
	Qrup müzakirəsi	Tələbələrə fərdi mövzuda təqdimatlar verilir və müzakirəsi aparılır.
	Təcrübi məşğələ	Yeni mövzu əyani vəsaitlərin (PPT və video fayllar) nümayişi ilə izah edilməlidir.
	Simulyasiya	Tələbələrə dərsə aid fərdi laborator işləri verilməli və simulyasiya proqramlarından istifadə edilərək nəticələr qeyd edilməlidir.
	Layihə	Fənnə aid ümumi xarakterli məlumatlar verilir
	Digər	Dərsin tədris zamanı mühazirə və seminar məşğələlərinin keçirilməsi nəzərdə tutulur.
Qiymətləndirmə	Mövzunun mənimsənilməsi	Faiz nisbəti (%) və ya bal
	Balların maksimum miqdarı	100 bal
	1. Semestr ərzində toplanmış maksimum bal	50 bal (50%)
	- Dərsə davamiyyətə görə maksimum bal	10 bal (10%)
	- Tələbələrin sərbəst işinə görə maksimum bal	10 bal (10%)
- Seminar və laboratoriya dərslərinin nəticələrinə görə maksimum bal	30 bal (30%)	

		Qeyd: seminar dərslərində tələbənin jurnalda ən azı 3 (üç qiyməti olduğu halda, ona tədrisin bu növü üzrə ballar hesablanır. Əks təqdirdə tələbəyə bal hesablanmır.	
		2. İmtahan nəticələrinə görə maksimum bal	50 bal (50%)
		3. Fənnin mənimsənilməsi qaydası: semestr ərzində imtahan nəticəsinə görə toplanan balların cəmi 50-dən yuxarı olan tələbələr fənni mənimsəmiş hesab edilir. - 51 baldan aşağı – “qeyri kafi” – F - 51 – 60 - “qənaətbəxş” – E - 61 – 70 – “kafi” – D - 71 – 80 – “yaxşı” – C - 81 – 90 – “çox yaxşı” – B - 91 – 100 – “əla”	
		Cəmi:	100 bal (100%)
Qiymətləndirmə metodları	Tapşırıqlar: Sərbəst iş mövzuları verilir və semestr sonu yoxlanılıb qiymətləndirilir.		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Qadiriyyə 2. Yəsəviyyə 3. Rifaiyyə 4. Sührəverdiyyə 5. Çiştiiyyə 6. Şaziliyyə 7. Bektaşiiyyə 8. Mövləviyyə 9. Bədəviyyə 10. Dəsuqiyyə 11. Nəqşibəndiiyyə 12. Xəlvətiyyə 13. Bayramiyyə <p>Təqdimat: Slaydlarla hazırlanan mövzular təqdimat şəkilində sunulur və qiymətləndirilir.</p> <p>Kollokvium: Semestr ərzində 3 (üç) dəfə yazılı, şifahi və test şəkilində olur və qiymətləndirilir.</p>		
Qaydalar	<p>Davamiyyət: Fənn üzrə ayrılmış bütün saatların 25%-dən çoxunda iştirak etməyən tələbə imtahana buraxılmır.</p> <p>Buraxılmış imtahan və ya tapşırıqlar: Tələbə planlaşdırılan təqdimatda və ya imtahanda iştirak edə bilməyəcəyi təqdirdə əvvəlcədən məlumat verməlidir. Tam sinif iştirakı və təyin olunmuş ev tapşırığını yerinə yetirilməsi gərəklidir. Tədqiqat işlərində, hazırlanmış layihələrdə istifadə olunan mənbələrə istinad verməlidir. Bununla birlikdə, tələbə tərəfindən təhlil edilmədən, yalnız istinad və sitatlardan ibarət olan hər hansı bir tədqiqat işi qəbul edilə bilməz. Testlər zamanı köçürmə, təyin edilmiş qaydalara tabe olunmadığı təqdirdə tələbə imtahan nəticəsinin ləğv olunması ehtimalı daxil olmaqla cəzalandırılacaqdır. Təqdimatların / layihə sənədlərinin mövzuları fənni tədris edən müəllim tərəfindən əvvəlcədən müəyyənləşdiriləcəkdir. Müəllim ilə əvvəlcədən razılaşdırıldığı təqdirdə digər tələbələrə əməkdaşlığa icazə verilə bilər.</p>		
Tematik plan			
Həftə	Tarix	Mövzular	Dərslik / Tapşırıq / Ədəbiyyat
1	21.02.2022	Sufizmin obyektı və predmeti. Sufizmin xüsusiyyətləri. Sufizmin mövzusu. Sufizmin məqsədi.	Manafov, s. 13-71. Tapşırıq: Sufizmə olan ehtiyacın araşdırılması.
2	28.02.2022	Zöhd dövrü.	Manafov, s. 170-183.

		Sufizm tarixinin dövrləri. Zöhd dövrü (Əsr-i səadətdən II əsrin sonuna qədər). Hz. Peyğəmbərin həyatında zöhd. Əshabı-Kiramın zöhd həyatı. Hicri II əsrin sonuna qədərki zöhd həyatı.	Tapşırıq: Zöhd dövrünün xüsusiyyətlərinin öyrənilməsi.
3	07.03.2022	Təsəvvüf dövrü. Hicri III-IV (miladi IX-X) əsrlərdə sufizm. Hicri III-IV əsrlərdəki sufizm məktəbləri. Hicri V əsrdə sufizm.	Manafov, s. 183-193. Tapşırıq: Təsəvvüf dövrünün xüsusiyyətlərinin öyrənilməsi.
4	14.03.2022	Təriqət dövrü. Miladi XII-XIII əsrlərdə təriqətlər. Miladi XIV-XV əsrlərdə təriqətlər. Miladi XVI-XIX əsrlərdə təriqətlər.	Manafov, s. 193-209. Tapşırıq: Təriqət dövrünün xüsusiyyətlərinin öyrənilməsi.
5	21.03.2022	Azərbaycanda sufizm. İlk dövr sufizm mərhələsi. Azərbaycan sufizm tarixində təriqətlər dövrü.	Manafov, s. 209-240. Tapşırıq: Azərbaycanda mövcud olmuş təriqətlərin öyrənilməsi.
6	28.03.2022	Azərbaycanda sufizm. Azərbaycan ədəbiyyatında sufizm.	Manafov, s. 240-249. Tapşırıq: Azərbaycan ədəbiyyatında sufi motivlərinin araşdırılması.
7	04.04.2022	Əsas böyük təriqətlər. Qadıriyyə. Yəsəviyyə. Rifaiyyə. Sührəverdiyyə.	Manafov, s. 255-260. Ceyhan, s. 159-223, 285-337. Tapşırıq: Əsas böyük təriqətlərin tarixi, qurucuları, ədəb-ərkanının öyrənilməsi.
8	11.04.2022	Əsas böyük təriqətlər. Çiştiiyyə. Şaziliyyə. Bektəşiiyyə. Mövləviyyə. Bədəviyyə. Dəsuqiyyə. Nəqşibəndiiyyə.	Manafov, s. 260-270. Ceyhan, s. 373-695. Tapşırıq: Əsas böyük təriqətlərin tarixi, qurucuları, ədəb-ərkanının öyrənilməsi.
9	18.04.2022	Əsas böyük təriqətlər. Xəlvətiyyə. Bayramiyyə.	Manafov, s. 270-273. Ceyhan, s. 695-851. Tapşırıq: Əsas böyük təriqətlərin tarixi, qurucuları, ədəb-ərkanının öyrənilməsi.
10	25.04.2022	Təkyə və zaviyələr. Təkyələrin ictimai xidmətləri. Təkyələrdə tədris.	Manafov, s. 273-281. Tapşırıq: Sufilərin ibadət evlərinin xüsusiyyətlərinin öyrənilməsi.
11	02.05.2022	İbadət və əxlaqa aid olan məfhumlar. Təxəllüq məfhumları.	Manafov, s. 283-308. Tapşırıq: Təxəllüq məfhumlarının öyrənilməsi.

12	09.05.2022	Seyri-süluk məfhumları. Təxəllüq məfhumları.	Manafov, s. 308-326. Təpşırıq: Təxəllüq məfhumlarının öyrənilməsi.
13	16.05.2022	Qəlbi və vicdani məfhumlar. Təhəqqüqə dair məfhumlar.	Manafov, s. 326-342. Təpşırıq: Təhəqqüq məfhumlarının öyrənilməsi.
14	23.05.2022	Mərifət və bilgi məfhumları. Təhəqqüqə dair məfhumlar.	Manafov, s. 342-349. Təpşırıq: Təhəqqüq məfhumlarının öyrənilməsi.
15	30.05.2022	Keçirilənlərin ümumi təhlili.	Təpşırıq: Keçirilənlərin ümumi təhlili.

№	Məşğələlərin adı	Saat müəhazirə	Tarix	Qeyd
1	Sufizmə giriş	2	16.02.2022	
2	Sufizmin obyektı və predmeti	2	23.02.2022	
3	Zöhd dövrü	2	02.03.2022	
4	Təsəvvüf dövrü	2	09.03.2022	
5	Təriqət dövrü	2	16.03.2022	
6	Azərbaycanda sufizm	2	23.03.2022	
7	Azərbaycanda sufizm	2	30.03.2022	
8	Əsas böyük təriqətlər	2	06.04.2022	
9	Əsas böyük təriqətlər	2	13.04.2022	
10	Əsas böyük təriqətlər	2	20.04.2022	
11	Təkyə və zaviyələr	2	27.04.2022	
12	İbadət və əxlaqa aid olan məfhumlar	2	04.05.2022	
13	Seyri-süluk məfhumlar	2	11.05.2022	
14	Qəlbi və vicdani məfhumlar	2	18.05.2022	
15	Mərifət və bilgi məfhumları	2	25.05.2022	

Fənn müəllimi:

N.Ə.Məmmədli